SİVAS

58

Yüzölçümü: 28.488 km2
Nüfusu: 750.144
İlçeler: Divriği, Gemerek, Gürün, Hafik, İmranlı, Koyulhisar, Kangal, Suşehri, Şarkışla, Yıldızeli, Zara.
Köy sayısı: 1280
Doktor sayısı: 92
Hastane yatak sayısı: 1650
Okur-yazar oranı: % 78.6
Otomatik telefon kodu: 47 71

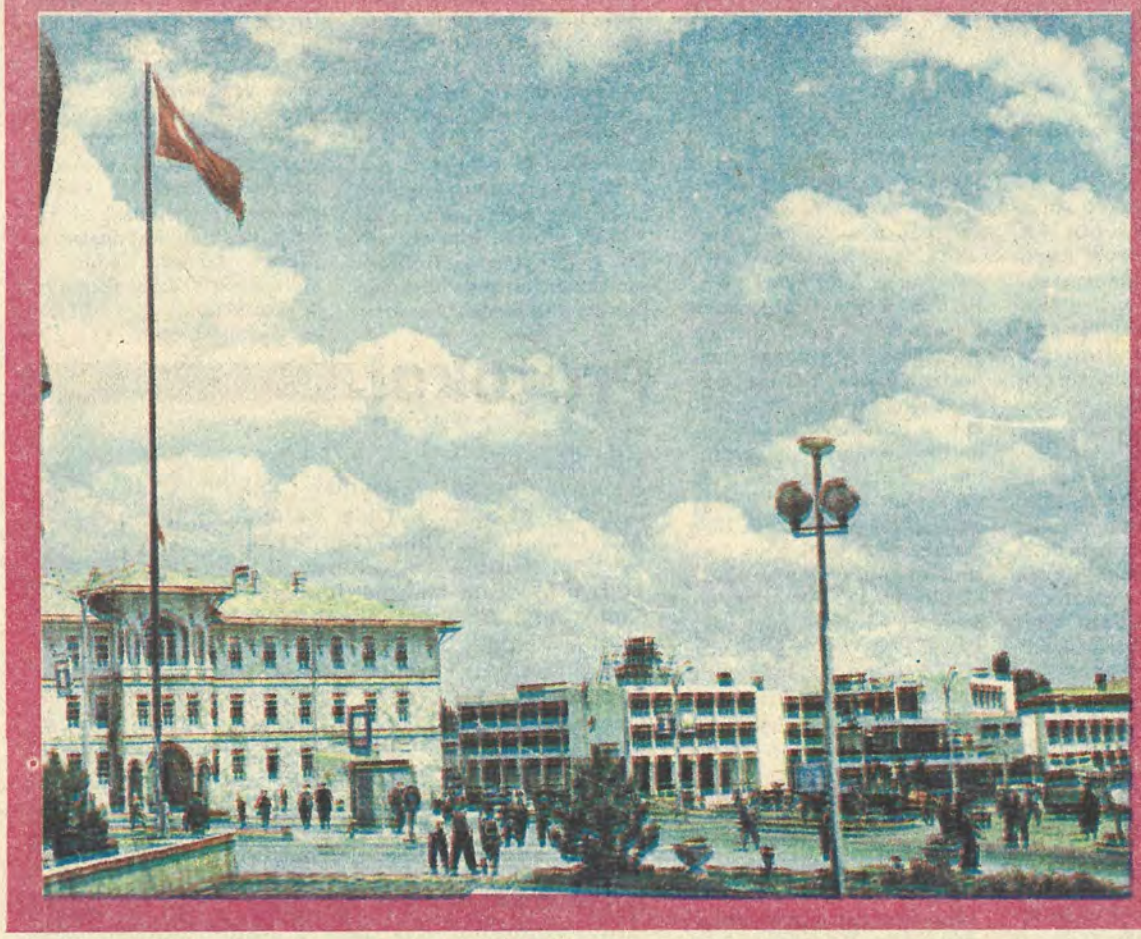

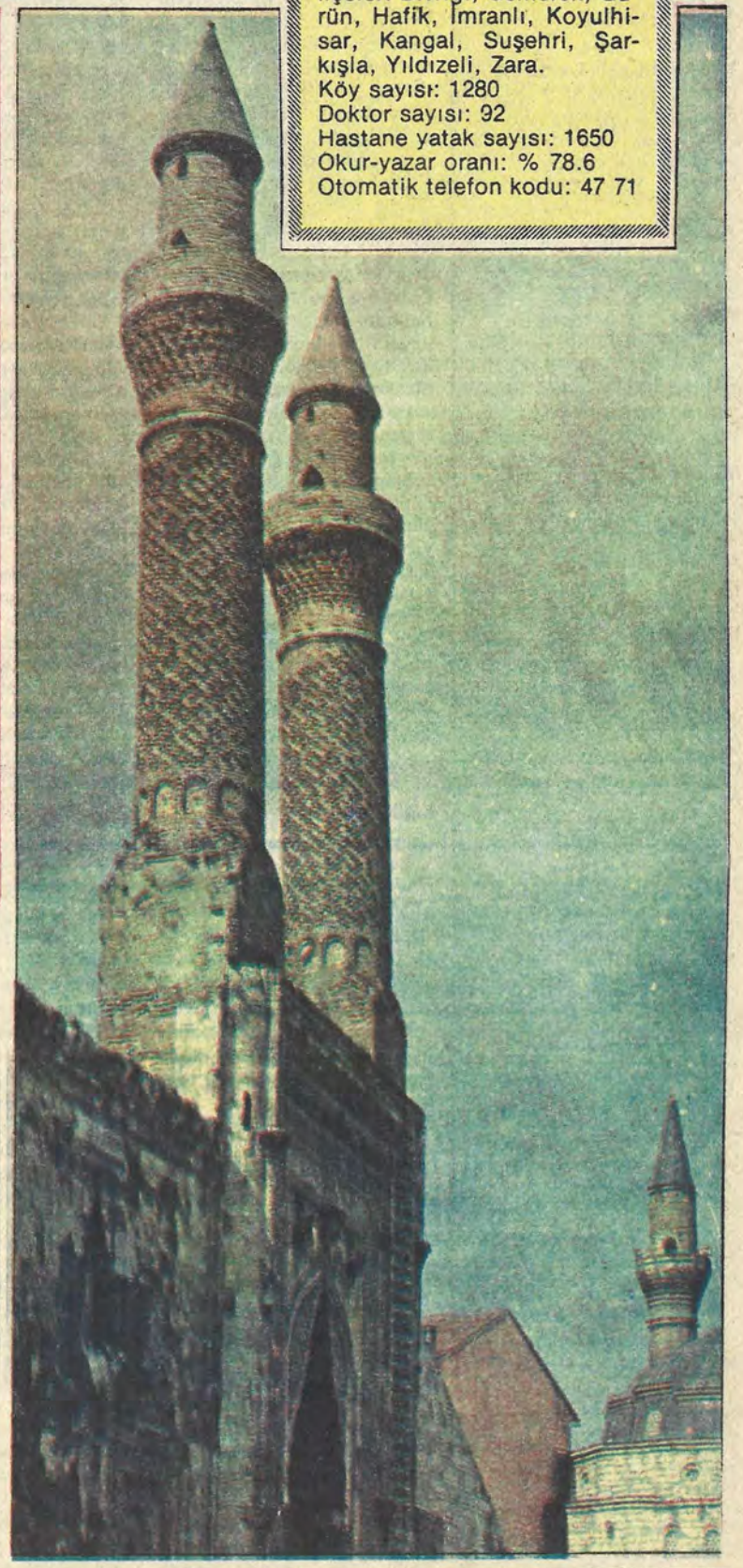

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TEMELİNİN ATILDIĞI KENT

HAYDAR ALDIKAÇTI

ORTA Anadolu'nun kral yolu, Asya'yı Avrupa'ya bağlayan önemli bir köprü olmuştur çağlar boyu Sivas... Danişmentlilerin kültür ve siyasî başkentidir. Dünyanın ilk tıp siteleri ile tıp ve bilimde mihenk taşı olmuştur Anadolu'ya...

"Çal çoban çal, Ertuğrul gibi oğlun mu öldü, Sivas gibi kalen mi gitti" sözcüğü ile Yıldırım Bayezit'i ağlatarak önemini ortaya koyan Sivas, Pir Sultan Abdal'ın **"Sivas ellerinde sazım çalınır"** ifadesi ile buğday başağı gibi halk şairi yetiştiren bir kültür ocağıdır...

Doğadan aldığı renk, Türk'ten aldığı zevkle, motif motif, nakış nakış, dünyanın zevkine hitabeden halısı ve kilimi ile de ün yapmış olan Sivas, Balıklı Kaplıcası ile şirin ve ilginç bir yurt köşesidir.

Açıktan üretilen ve elektronik sanayiinde kullanılan staransiyum madeni, sanayide çelik, ısınmada kömür, mimaride kırmızı mermerle birlikte, daha pek çok yeraltı zenginliklerine sahip olan tarihî kentimiz, bire beş ilâ onbeş arasında ürün veren toprağıyla, insanına daha iyi bir gelecek sağlamayı beklemektedir.

Türkü söyleyip, Türk'ü anlatan Sivas, şairlerin dili ve sazıyla tanınması gereken, Türkiye Cumhuriyeti'nin temelinin atıldığı, Türk tarihinde önemli yeri olan kahraman bir ilimizdir.

Adı nereden geliyor

Efsaneye göre, çok eski yıllarda bu güzel kentin kurulduğu alanda, ulu ağaçlar altından üç göz halinde kaynayan pek güzel bir pınar varmış. Bu pınarın güzel suyu halk arasında Sipas Suyu adıyla anılırmış. Buraya gelen üç gözdeki üç oluktan da ayrı ayrı su içermiş. Bu oluklardan birinin suyu Tanrı'ya şükran, birinin suyu ana ve babaya minnet, üçüncüsünün suyu da küçüklere şefkat duygularını ifade edermiş. Zamanla bu kutsal suyun pınarı çevresinde kurulan kent de suyun adını almış; Sipas olarak anılmaya başlanmış. İnsanoğlunun kötü yollara sapması karşısında bu pınar kahrından kurumuş, fakat adı kentte bâki kalmış. Sipas, Türklerin eline geçtikten sonra adı halkımızın dilinde Sivas şekline dönüşmüş...

iklimi

Denizden yüksekliği 1350 metre olarak kabul edilen Sivas'ta, yılın en uzun mevsimi kıştır. Kış ve yaz mevsimi arasında sıcaklık farkı yüksek olan bu ilimizde, yazın 35 dereceye kadar çıkan ısı, kışın eksi 33'e kadar düşer. Yaz ayları sıcak ve kurak, baharları çok yağmurlu geçer Sivas'ta uzun süreli olan kış mevsimi dondurucu soğuklara sahne olur. Yılın 170-180 günü yağışlı, 50-60 günü sıcak, 110-120 günüde kapalı ve parçalı bulutlu geçer.

Nasıl Gidilir

Doğu'ya giden bütün trenler buradan geçer. Haydarpaşa'dan sonra, doğu hattında ikinci merkezdir. Tren, şehir merkezinin yanı sıra, birçok ilçe ve kasabalardanda geçer. Ankara ve İstanbul ile İzmir, Adana ve Erzurum'a hemen her gün, çoğunluğuna her saat olmak üzere otobüs vardır. Hava yolu bağlantısı iki yıldır yapılmamakta olan Sivas'ta, il ve devlet yollarının büyük kesimi asfaltlanmış durumdadır.

Sizlere hizmet vermekten mutluyuz

ANADOLU BANKASI
Hazine Bankası

Kentlerimizin tarihçesi bir kültür hizmeti olarak GARANTİ BANKASI'nca hazırlanmıştır

Politik Kimliği

1950
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %92.5

Partiler	Aldığı oy	%
CHP	87.014	44.7
DP	103.586	53.3

1954
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %92.2

Partiler	Aldığı oy	%
CHP	98.996	44.5
CMP	7.071	2.8
DP	117.204	52.7

1957
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %81.9

Partiler	Aldığı oy	%
CHP	116.703	53.0
CMP	16.300	7.4
DP	87.126	39.6

1961
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %81.9

Partiler	Aldığı oy	%
AP	11.055	4.8
CHP	90.290	39.2
CKMP	22.546	9.7
YTP	101.245	44.0
Bağımsızlar	5.293	2.3

1965
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %74.5

Partiler	Aldığı oy	%
AP	82.060	39.4
CHP	69.172	33.2
CKMP	7.779	3.7
MP	14.683	7.1
TİP	5.484	2.6
YTP	10.318	5.0
Bağımsızlar	18.542	8.9

1969
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %64.1

Partiler	Aldığı oy	%
AP	53.326	29.3
CHP	56.091	30.8
CGP	5.519	3.0
MP	7.400	4.1
MHP	11.400	6.3
TBP	30.395	16.7
TİP	5.248	2.9
YTP	3.547	1.9
Bağımsızlar	9.116	5.0

1973
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %65.5

Partiler	Aldığı oy	%
AP	32.437	16.9
CHP	63.259	32.9
CGP	3.652	1.9
DP	12.845	6.7
MHP	8.629	4.5
MSP	49.532	25.7
TBP	20.870	10.8
Bağımsızlar	1.153	0.6

1977
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %74.4

Partiler	Aldığı oy	%
AP	58.044	23.5
CHP	106.082	42.9
CGP	3.423	1.4
DP	3.353	1.4
MHP	32.539	13.2
MSP	34.701	14.0
TBP	8.962	3.6
Bağımsızlar	9	0.0

Sivas Anayasa Halk Oylaması Sonuçları:

YIL: 1961

Kabul	Red
% 75	% 25

YIL: 1982

Kabul	Red
% 92	% 8

SIVAS VALISI: ŞÜKRÜ ER

SİVAS büyük medeniyetlerin beşiği olan Anadolu'da daima önemli yerleşim merkezlerinden birisi olmuştur. Özellikle Hitit, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı medeniyetlerinin yaşandığı kentimiz, tarihinin ve kültür birikiminin sonucu, çok zengin bir folklora sahip bulunmaktadır. Bu birikimler Türk toplumuna mal olan Pir Sultan Abdal, Aşık Veysel gibi nice ozanı yetiştirmiştir. Belirtilen medeniyetlerin izleri Divriği Ulu Camii, Sivas'ta Gökmedrese, Çifteminare, Darül-Şifa gibi anıtsal yapılarıyla, dünyada eşine ender rastlanan Balıklı Çermik ve diğer kaplıcalar ile Gürün Gökpınar gibi tabiî güzellikleri ve imkânlarıyla, ilimiz turizm açısından değerli yörelerimizdendir. Lidyanın kral yolu üzerinde bulunan ve çok eskiden beri ulaşım bakımından önemini koruyan ilimizden uluslararası transit karayolu geçmekte ve demiryolu ağımızın kavşak noktalarını içermektedir. Bu nedenle Cumhuriyet hükümetimiz, dün olduğu gibi bugün de karayollarının ve demiryollarının iyileştirilmesi, geliştirilmesi amacıyla ilimizde yatırımlar yapmaktadır.

Sivas, yakın tarihimizde Kurtuluş Savaşı'mızın kaderinin kararlaştırıldığı ve cumhuriyetimizin temelinin atıldığı şehrimizdir. 4 Eylül 1919'daki Sivas Kongresi'ni Sivaslı bugün de aynı büyük coşku ve öğünçle kutlamaktadır. Bu kutlama Büyük Atatürk'ün 100'üncü doğum yılından itibaren kültür ve sanat şenliğine dönüştürülmüştür. Kongrenin yapıldığı tarihî bina da restore edilip, müze olarak kullanıma açılmış bulunmaktadır.

İlimiz, yüzölçümü itibariyle Konya ve Ankara'dan sonra 3'üncü büyük ilimizdir. Merkez ilçe dahil 12 ilçe ve 1280 köyü bulunmaktadır. Son nüfus sayımına göre nüfusu %63,5 köylerde, %36.5'u ise şehirde yaşamaktadır. Cumhuriyetimizin ilk yıllarında 29.706 olan il merkezi nüfusu 1970'de 132.500'e, 1980'de 172.864'e ulaşmıştır. Ancak özellikle son 15 yılda, Sivas'tan büyük şehirlere ve yurt dışına nüfus akımı hızlanmıştır. Nitekim ilimizin 1975 - 1980 yılları arasındaki nüfus artış hızı, Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Bu göç özellikle kırsal alanda çok daha belirgindir.

Ekonomi genellikle hayvancılık ve tarıma dayalıdır. Ancak sert ve uzun geçen kış mevsimi, ürün çeşidini sınırlamakta ve tarımda doğa şartlarına bağımlılık büyük ölçüde devam etmektedir. Köylerimizde eskiden beri varolan halıcılık ve el sanatları kamu kuruluşlarının etkin çalışmaları sonucu geliştirilmekte ve özellikle 60x60 kalitede ihracata dönük Sivas halısı üretimi teşvik edilmektedir.

Sivas'ta cumhuriyetimizin ilk yıllarında yapılan önemli kamu yatırımları, DDY Cer Atelyesi (SİDEMAS), Çimento Fabrikası, Divriği Demir Çelik ve Askerî Dikimevi'dir. Bu yatırımlardan sonra, uzun süre önemli bir kamu tesisi yapılamamıştır. Ancak bu yatırımlar Sivas'ı işçi ve memur kenti hüviyetine büründürmüştür.

Bunun sonucu hizmetler sektörü ve ancak küçük sanayi kollarında bir ölçüde gelişme izlenebilmiştir. Daha sonra Süt Fabrikası, Travers Fabrikası ve bu yıl hizmete girecek Et Kombinası devlet yatırımı olarak gerçekleştirilmiştir. Özel sektörce Yem Fabrikası, Un Fabrikaları, SİDAS, Tuğla Fabrikası ve Eksantrik imali dışında önemli bir yatırım yapılmamıştır. Ancak son yıllarda şehirleşmede, imar çalışmalarında gözle görülür bir iyileştirme ve gelişme sağlanmıştır. Sanayi için gerekli alt yapı olan organize sanayi bölgesi çalışmaları ve İller Bankası'nca merkez ve ilçelerde alt yapı yatırımları sürdürülmektedir. Bunların sonucunda Sivas'ın sanayileşmesinde ve şehirleşmesinde gelişmenin hızlanacağını söylemek mümkündür.

Kamu kuruluşlarının, bölge müdürlüklerinin hemen hepsinin bulunduğu ilimizde, Kangal Termik Santralı, Kılıçkaya Barajı gibi önemli enerji yatırımları devam etmektedir. Tarım sektöründe de Gölova, Yapaltun Barajı dahil halen 9264 hektar arazinin sulanmasını amaçlayan 6 proje programında bulunmakta ve yapıları devam etmektedir. 1985 yılına kadar hizmete girecek olan bu yatırımlar sonucunda tarımsal üretimde de önemli artışlar sağlanacaktır.

Sivas, madencilik bakımından çok zengin bir ilimizdir. Kamu ve özel sektör tarafından işletilen demir, kömür, krom, stronyum, amyant vb. gibi madenlerin, ulusal ekonomimizde önemli yeri bulunmaktadır. Divriği'ndeki demir cevheri1938 yılından bu yana devletçe işletilmekte olup, 1985 yılında hizmete girecek cevher zenginleştirme tesislerinin tamamlanmasıyla ekonomimize katkısı daha da artacaktır.

Ancak bütün bu yatırımların dışında Sivas'ın ve Sivaslının umudu 4'üncü demir-çelik tesisleridir. Bu yatırımın yapılacağı sahanın kamulaştırılması yapılmış ve sosyal tesis inşaatlarının bir kısmına da başlanmıştır.

Fakat, ekonomik zorluklar nedeniyle Türkiyemiz ve Sivas için çok önemli olan bu projenin yapımı bir süre ertelenmiş durumdadır.

Cumhuriyet Üniversitemiz ise 1981'den bu yana eğitimini ilimizde sürdürmektedir.

Sivas ve çevresinin sosyal ve ekonomik gelişmesine büyük katkıları olacağı şüphesiz olan Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde halen Tıp, Fen ve Edebiyat Mühendislik ve Tokat'taki Ziraat Fakülteleri ile Mesiek Yüksek Okulu ve Hemşirelik Yüksek Okulu'nu yaşatmaktadır.

SIVAS BELEDIYE BAŞKANI: SÜLEYMAN ÇANKA

SİVAS'ta 12 ayın yedisi kış geçer. Kış burada şiddetli olur. Orman Bakanlığı'nın kentimize yaptığı odun tahsisi resmi daireler ve 11 ilçe dahil 25 bin ster, yani yaklaşık 8 bin tondur.

Bizim ihtiyacımız yalnız merkez için asgari 150 bin ster. İlçeleri de katacak olursak bu rakam 250 bin ster olur.

Odun bizde kesinlikle yakacak olarak kullanılmaz. Soba tutuşturmada kullanılır.

Komür, TKİ Kömür Satış ve Tevzii Müessesesi Müdürlüğü tarafından getirtilmektedir. Kentimizde hava kirliliği çok olmakla birlikte, burada halka dağıtılan kömür dumanı ve kurumu çok olan Şırnak kömürüdür. Bunun da tevzii halka zamanında yapılamadığından, vatandaş, serbest piyasadan kömürünü temin etmektedir. Kömürün tonu serbest piyasada 11 bin liradan satılmaktadır.

Sivas'ta hava kirliliği büyük şehirlerdekine oranla daha azdır. Ancak, önlem alınmadığı takdirde giderek büyük boyutlara ulaşması da muhtemeldir.

Merkezi ısıtma sistemine geçmek için, bir Romen firması ile imzaladığımız ön protokol projesi DPT tarafından reddedildi.

Sivas, ulaşım yönünden büyük sorunlarla karşıkarşıyadır. Özellikle kent dışı ulaşımı karayolu ve demiryoluyla sağlanmakta, uçak seferleri ise yolcu olmadığı gerekçesiyle kaldırılmış.

Kent içi ulaşımı, 40 mahalleye 30 otobüs ile sağlanıyor. Ayrıca, minibüs ve taksiler çalışıyor.

Kentin içme suyu sorunu da vardır.

Sivas ili içme suyu kaynağı 1200 litre-saniye. İsale hattının küçük olması nedeniyle, bu suyun ancak 800 litre-saniyesi kente verilebiliyor.

Şebekenin çok eski olması yüzünden, suyun bir kısmı kaybolmaktadır. Bu nedenle bazı semtlerde zaman zaman su kesintileri görülüyor.

1977 yılında, depo ve şebeke hattının yenilenmesi için meclis kararı ile birlikte İller Bankası'na müracaat edildi. Uzun bir aradan sonra, İller Bankası, depo ve şebeke projesini ihale etti. Bu sefer de müteahhit firma tasfiyeye gidince, İller Bankası yeni bir firma aramaya başladı. Bu proje gerçekleşmiş olsa bile, mevcut su kaynağı yeni kaynaklar bulunmadığı takdirde 1995 yılına kadar ihtiyacı karşılayabilecek. Kentte, 1995 yılından sonra büyük bir su sıkıntısı başgösterebilir.

Yurdumuzda 4'üncü demir-çelik fabrikası Sivas'ta kurulacak olursa, bugün yaklaşık 173 bin olan kent nüfusunun, 1995 yılında 500 bin'e ulaşacağı tahmin ediliyor.

Kent, kırsal bir yöre. İşsizlik büyük boyutlara ulaştığından, iç göçler görülüyor.

Bu göçler genellikle büyük kentlere yapıldığından, onların sorunları da gün geçtikçe artmaktadır.

Halk, 4'üncü Demir-Çelik fabrikasının Sivas'ta gerçekleşmesini umutla bekliyor.

Protokol

Vali: Şükrü Er
Belediye Başkanı: Süleyman Çanka
Cumhuriyet Savcısı: Yaşar Karamanoğlu
Ağır Ceza Reisi: Talat Yalçınkaya
Emniyet Müdürü: Halit Karabulut
Turizm Müdürü: Mehmet İpsileli
Kültür Müdürü: Selahattin Aydemir
Müftü: Mehmet Özlen
YSE İl Müdürü: Feramuz Tosun
Toprak-Su Bölge Müdürü: Erdoğan Yücel
DSİ Bölge Müdürü: Orhan Toydemir
Müze Müdürü: Burhan Bilget
Sidemas Müdürü: Yaşar Mergan

Vergi Rekortmenleri

Mustafa Koçer	:8.629.496
O.Nuri Şeyhoğlu	:4.816.103
İsmail Tarkun	:3.829.235
Mehmet Gürsesli	:3.639.926
İbrahim Ayvazoğlu	:3.488.362
Mehmet Taşdemir	:2.740.648
Zeki Bacanak	:2.708.494
Yalçın Ayvazoğlu	:2.635.402
Burhan Haksever	:2.344.731
B.Gülsen Atik	:2.319.928

EĞİTİM

1980 yılı sayımına göre Sivas'ın toplam nüfusu 750.144 kişidir. Nüfusun 172.864'ü şehirde yaşarken, köylerde yaşayanların sayısı ilçe merkezleri ile birlikte 577.280 kişidir.

Nüfus yoğunluğu bakımından kilometrekarede 26 kişinin yaşadığı Sivas'ta, nüfusun % 72'si köylerde yaşamaktadır.

İl genel nüfusundaki artış bir önceki sayıma göre yaklaşık % 14 olurken, şehir merkezindeki artış oranı % 3.8 oranında gerçekleşmiştir. Köylerde ise nüfus artış oranı, ortalama olarak % 9 civarında olmuştur.

İlçe merkezleri içerisinde en kalabalık olarak ilk sırayı 172.864 kişi ile merkez ilçe almaktadır. İlçeler arasında nüfusu en az olan yerleşim merkezi de 26.670 kişi ile Koyulhisar'dır.

Önemli kişiler

PİR SULTAN ABDAL (?- ?) Onaltıncı yüzyıl şairi. Sivas'ın Banaz köyünden ve adının Haydar olduğunu, soyunun Yemen'de bulunduğunu söyleyen Pir Sultan Abdal, şiirleriyle, menkibelerden çıkarılan bilgilere göre, İran Şahı I. Tahmasp ve Kanunî Sultan Süleyman devirlerinde yaşadı.

Duru bir halk diliyle yazan, Şiîî, Batınî inanışını coşkun bir lirizmle dile getiren Pir Sultan Abdal'ın şiirleri, nefesleri, bütün Anadolu, Azerbeycan ve Rumeli'deki Alevî-Kızılbaşlarla Bektaşîler tarafından yüzyıllardır okundu, ezberlendi. Bektaşî edebiyatının en büyük birkaç şairinden biri, menkibeleri Orta Anadolu köylerinde hâlâ söylenir. Abdülbâki Gölpınarlı, Pertev Naili Boratav, Cevdet Kudret, Cahit Öztelli, şiirleri ve hayatı hakkında bilimsel araştırmalar yapmış, Erol Toy,şairin hayatını oyunlaştırmış, Mehmet Güneş Şahiner şairin hayatını destanlaştırmış, Ruhi Su da bir uzunçalarda bu şairin şiirlerini müzikleştirmiştir.

RUHSATİ (1856-1899)- Saz şairi. Kangal ilçesinin Delikbaş bucağında doğdu. Bektaşî dervişi. Aruzla ve tasavvufla ilgili şiirler de yazmışsa da, heceyle yazdığı âşık tarzı şiirlerle ünlüdür.

AŞIK VEYSEL (Veysel Şatıroğlu)— (1894-1973)- Saz şairi. Şarkışla'nın Sivrialan köyünde doğdu. Yedi yaşındayken çiçek hastalığından kör oldu, sazıyla konuşmaya başladı. Cumhuriyet'in onuncu yılında ünü Ankara'ya ulaştı. Köy enstitülerinde saz dersleri verdi. Bütün şiirleri İş Bankası tarafından Dostlar Beni Hatırlasın adlı kitapta toplandı.

VEHBİ CEM AŞKUN- (1909-1979)- Şair ve yazar. Öğretmen, folklorcu.

ÂŞIK TALİBİ COŞKUN- (1898-1976) Halk şairi, Şarkışla Tonos bucağında doğdu, âşık olarak Anadolu'yu dolaştı, ün saldı, çeşitli kitapları yayınlandı.

ÂŞIK ALİ İZZET- (1902- ?)- Saz şairi. Şarkışla Höyük köyünde doğdu, Mühür Gözlüm adlı türküsüyle ünlendi. Anadolu'yu dolaştı.

ABDÜLKADİR NOYAN— (1886-?)- Prof. Dr. General. İç hastalıkları uzmanı. Balkan, Dünya ve Kurtuluş savaşlarında hekim olarak çalıştı, tümgeneral olarak 1954'te emekli oldu. Ankara Tıp Fakültesi'nde ordinaryüs profesör olarak çalıştı. Şiirleri ve tıp konusunda yayınları var.

GENERAL KURTCEBE NOYAN (İsmail Hakkı)- (1885-1951)- Kara Kuvvetleri Komutanı, Orgeneral. 1909'da Harp Okulu'nu, 1920'de Harp Akademisi'ni bitirdi. Birinci Dünya Savaşı'nda, Kurtuluş Savaşı'nda çarpıştı, 1950-51 yıllarında Kara Kuvvetleri Komutanı, Orgeneral.

NURİ DEMİRAĞ (1884— 1957)— İşadamı, müteahhit. Çok partili yaşama geçişte ilk muhalefet partisi Millî Kalkınma Partisi genel başkanı, Karabük Demir-Çelik Fabrikaları ve Sivas-Erzurum demiryolu müteahhidi. Yeşilköy Uçak Fabrikası ve Pilot Okulu kurucusu, 1954 Demokrat Parti listesinden bağımsız milletvekili, Divriği doğumlu.

İLÇELERİNİ TANIYALIM

Merkez ilçesi...

MERKEZ

Nüfusu son sayıma göre, 412 bin 681'dir. (Köyleriyle birlikte), Yüzölçümü 3526 kilometrekare ve deniz seviyesinden yüksekliği 1275 metre olan Merkez ilçede kilometrekareye düşen insan sayısı 11'dir. Merkez ilçeye bağlı beş bucak ve 167 köy vardır. Merkezdeki mahalle sayısı ise 40'a yükselmiştir.

DİVRİĞİ

Şehir merkezine 193 kilometre uzaklıkta olup, yüzölçümü 2935 kilometrekaredir. Dört bucağı ve 111 köyü olan Divriği'de, ilçe merkezinde ise 26 mahalle vardır.Nüfusu 41.420 olan bu tarihî ilçedeki Ulu ve Kale Camii başlıca eski eserlerdendir. Yeraltı zenginlikleri bakımından, odak noktası olan Divriği'de, kömür ve demir madeni çıkarılmaktadır.

GEMEREK

Yüzölçümü 1153 kilometrekare olan bu ilçemiz, Kayseri yolu üzerinde, dağlık bir bölgeye kurulmuştur. Dört mahallesi olan Gemerek'in 34 köyü ve beş kasabası bulunmaktadır. Şehir merkezine uzaklığı 119 kilometredir.Kömür zenginliklerine sahip Gemerek'te, tahıl, şekerpancarı ve meyve yetiştirilmektedir. İlçenin nüfusu 36.625'tir.

GÜRÜN

Sivas'tan daha çok Malatya'ya yakın olan Gürün'ün il merkezine uzaklığı 158 kilometredir. Nüfusu 35.524 olan bu ilçemizde bağ ve bahçecilik önemli bir ilerleme göstermiştir. Hayvancılık ve bağcılığın ön planda tutulduğu Gürün ve yöresinde, tarıma elverişli arazi oranı yüksek değildir. 3080 kilometrekare yüzölçümü olan Gürün'ün 62 köyü ve altı mahallesi ile üç bucağı vardır.

HAFİK

Sivas-Erzincan karayolunun 30. kilometresindeki bu ilçemiz, şehir merkezine çok yakın olmasına rağmen gelişme gösterememiştir. Diğer ilçelere göre yatırımı bulunmayan ve insanlarının geçimi, tarım ile hayvancılığa dayanan Hafik'te, meyve yetiştirilmesine ilk adım atılmıştır. Nüfusu köylerle birlikte 44.481 olan bu ilçemiz 1873 yılında kurulmuş olup, yüzölçümü 3018 kilometrekaredir. İlçeye bağlı, Doğanşar ve Karayün olmak üzere iki bucak, dört mahalle ve 113 köy vardır.

İMRANLI

Yeni kurulmuş bir ilçe sayılabilen (1948), İmranlı'nın nüfusu son sayıma göre 29.657'dir. İl merkezine 106 kilometre uzaklıktaki bu ilçemiz, Sivas-Erzincan yolu bitişiğindedir. Denizden yüksekliği 1650 metreyi bulan İmranlı, 1229 kilometrekarelik bir alana sahiptir. Tarım ve hayvancılıkla uğraşılan ilçede, altı mahalle, 100 köy ve bir bucak bulunmaktadır.

Sarkışla ilçesi...

Yıldızeli ilçesi...

KANGAL

Gelişmekte olan ve Sivas'ın sayılı tahıl ambarı durumunda bulunan Kangal, tarıma çok elverişli bir bölgedir. İlin dördüncü büyük ilçesi olan Kangal'ın nüfusu 54.498'dir. Dağı, taşı, kömür ile dolu olan Kangal'ın 129 köyü, yedi mahallesi ve dört bucağı vardır. Malatya karayolu üzerindeki bu ilçemizin il merkezine uzaklığı 105 kilometredir. 1900 yılında kurulan ilçe, sanayii bakımından da ileridir.

KOYULHİSAR

26.670 kişinin yaşadığı bu ilçemizin toprak miktarı 3700 kilometrekaredir. Kurşunun yatağı olan Koyulhisar'da tarım ve hayvancılık başta geliyor. İl merkezine uzaklığı 169 kilometre olan bu ilçemizin bir bucağı, beş mahallesi ve 48 köyü bulunmaktadır. 1859 yılında kurulmuş olan Koyulhisar, ilin kuzeydoğusundadır.

SUŞEHRİ

Şekerpancarı uretimi, hububattan önce gelen bu ilçemizde 58 bin 89 kişi yaşamaktadır. Toprak büyüklüğü 1434 kilometrekare olan Suşehri, il merkezine 133 kilometre uzaklıktadır. Hayvancılığın da gelişmekte olduğu ilçede, 11 mahalle, dört bucak merkezi ve 135 köy bulunmaktadır.

ŞARKIŞLA

Yurt dışına en çok işçi göndermiş olan bu ilçemiz, Kayseri yolunun 83. kilometresi üzerinde kurulmuştur. Üç bucağı ve altı mahallesi olan ilçeye, 112 köy bağlıdır. Nüfusu 64.298 olan Şarkışla, 1643 kilometrekarelik alana sahiptir. Şekerpancarı ve hububat üretimi yapılan ilçede, işçi temsilcilerinin birçok fabrikası bulunmaktadır.

YILDIZELİ

Sivas-Ankara asfaltı üzerinde bulunan bu ilçemiz ilin en büyük ilçesidir. Nüfusu 73.235'e yükselmiş olan Yıldızeli 4 bin 95 kilometrekarelik toprağa sahiptir. Hububat ve şekerpancarının yüksek rekoltede olduğu ilçemizde, ihraç ürünlerinden kırmızı mermer üretilmektedir. İl merkezine uzaklığı 47 kilometre olan Yıldızeli'nin üç mahallesi, üç bucağı ve 135 köyü bulunmaktadır.

ZARA

Kızılırmak'ın kaynağı çevresinde kurulmuş, ormanlık bir ilçemiz olan Zara'da 45.830 kişi yaşamaktadır. Başlıca geçim kaynağı, ziraat ve hayvancılığa dayanan Zara'nın yüzölçümü 1707 kilometrekaredir. Sivas-Erzurum karayolu üzerindeki bu ilçemizin yedi mahallesi ve 134 köyü vardır.

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI Sunar

SİVAS'ın pek eski ve pek zengin bir tarihi vardır. Bu tarih, tarih öncesi çağlara kadar uzanır, yer yer ilk insanların izlerine dahi rastlanır. Hititliler tarafından Anadolu'da kurulan ilk siyasî birliğin sınırları içinde bulunan bu topraklara daha sonra Hurriler ve Sakalar egemen olmuşlar, sonra da Medlerin egemenliği altına girmiştir. Milattan önce VI. yüzyılda Perslerin hâkimiyeti altına giren bu topraklar M.Ö. IV. yüzyılda Pers devletini ortadan kaldıran Büyük İskender tarafından Madekonya İmparatorluğu sınırları içine katılmıştır. Büyük İskender'in ölümünden sonra imparatorluğu parçalanırken bu yöre Kapodokya Krallığı'nın eline geçmiştir. Kapodokya Krallığı bu topraklarda egemen olduğu sürece kuzeyden Pontus, doğudan Ermeni kralları tarafından sıkıştırılmıştır. Sonunda bu topraklar da Anadolu'nun büyük bir bölümü gibi Romalıların olmuştur (M.Ö. I. yüzyıl). 395 yılında Roma İmparatorluğu parçalanırken bu topraklar Bizans İmparatorluğu'nun payına düşmüştür.

Bizanslıların bu topraklardaki egemenlikleri 1071 yılında Bizans ordularının Malazgirt'te Alpaslan kumandasındaki Türk ordusuna karşı ağır yenilgisine kadar sürmüştür. Malazgirt Zaferi'nden pek kısa bir süre sonra Sivas ve yöresi Anadolu fatihi Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından yeni Türk devletine maledilmiştir. Bu yöre gerçek önem ve değerini Selçuk Türkleri zamanında yaşamış ve Anadolu'nun en büyük kültür merkezlerinden biri halini almıştır. Selçuklulardan sonra burada çeşitli Türk beyliklerinin hüküm sürdükleri görülmektedir. Bunlar Mengüçoğulları, İlhanlılar, Eratnalar ve Kadı Burhaneddin'dir. 1398 yılında Osmanlı egemenliği altına giren Sivas ve yöresi 1400 yılında Timur ordularının istilâsına uğramıştır. Timur, kendisine boyun eğmeyen ve inatla direnen Sivas kalesine hile ile girdikten sonra burada taş taş üzerinde bırakmamış, binlerce kişiyi kılıçtan geçirmiştir. Timur, Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezit kumandasındaki Osmanlı ordusunu yendikten sonra Sivas'a kendi valilerini tayin etmiş, Sivas uzun bir süre de bu valilerin ağır eziyeti altında inlemiştir. Bu nedenle bu yörede bir kızgınlık anında söylenen şu söz günümüze kadar gelmiştir: "Sana öyle bir iş ederim ki, Timur bile Sivas'a etmemiş ola" denir.

Gökmedrese...

Sivas topraklarının bir kısmı Fatih Sultan Mehmet tarafından, geri kalan bölümü de Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı sınırları içine katılmış ve yöre ancak bundan sonra huzura ve sükûna kavuşabilmiştir.

Sivas yakın tarihimizde de büyük önem taşıyan vatan parçamız olmuştur. Millî Mücadele'nin ateşini Anadolu'da tutuşturan Atatürk, Sivas'ta topladığı tarihî kongrede Kurtuluş Savaşı'mızın esaslarını tespit etmiştir. Bu önemli olay yakın tarihimizde "Sivas Kongresi" adıyla anılmaktadır.

Büruciye Medresesi taş kapısı...

Sivas ilimizin sınırları içinde zengin tarihinin çeşitli devirlerine ait birçok tarihî eser bulunmaktadır. Sivas özellikle Selçuklu eserleri bakımından Konya'dan sonra gelen ilimizdir. Sivas il merkezindeki tarih zenginliklerinin en önemlileri şunlardır:

ALİAĞA CAMİİ: Behram Paşa'nın oğlu Mustafa Bey tarafından XVI. yüzyılda inşa ettirilmiştir. Kubbesi kurşun kaplı olup güzel bir mimarisi vardır.

BURUCİYE MEDRESESİ: Selçuklu vezirlerinden Hibetullah Burücerdeoğlu Muzaffer tarafından 1271 yılında yaptırılmıştır. Giriş kapısı sarı renkli kumlu taştan yapılmış olup üzerinde nefis işlemeler bulunmaktadır.

BEHRAMPAŞA HANI: Behram Paşa tarafından 1583 yılında yaptırılmıştır. Tamamen taştan bina olunan han iki katlıdır, ortasında büyük bir de avlusu bulunmaktadır.

ÇİFTE MİNARE: Selçuk vezirlerinden Şemseddin Mehmet tarafından inşa ettirilmiştir. İç kısmı tamamen yıkılmış olup yalnız cephe kısmı ayaktadır. 20 metre yüksekliğindeki kapısı Türk taş oymacılığı sanatının şaheserleri arasındadır. Bu şahane kapının üzerinde, tuğladan yapılıp üzeri çinilerle süslenmiş tek şerefeli iki minare bulunmaktadır. Bu nedenle "Çifte Minare" adıyla anılan bu medrese Sivas'a simge olmuş yapıların başında yer alır.

GÜDÜK MİNARE: Eratnaoğulları'ndan Alaeddin Bey tarafından oğlu Şeyh Hasan için türbe olarak 1347 yılında yaptırılmıştır. Cephesi mermerle kaplı olup üzeri 10 metre yüksekliğinde bir kubbe ile örtülüdür. Türbenin içinde Şeyh Hasan'ın siyah mermerden yapılma sandukası bulunmaktadır.

İZZEDDİN KEYKAVUS TÜRBESİ: Şifaiye Medresesi içindedir. Büyük taşlardan yapılmış olup üst tarafı tuğla ile örülmüştür. Koni biçiminde yüksek bir kubbesi vardır. İçi mavi ve siyah renkli çinilerle kaplıdır. Cephe kısmındaki kitabeler pek güzeldir. Türbenin içinde on üç sanduka bulunmaktadır.

KALE: İnşa tarihi kesinlikle bilinememektedir. Aşağı ve yukarı kale olmak üzere iki bölümden ibarettir. Aşağı Kale'nin sur yüksekliği 25 metre olup beş kapısı vardır. Büyük Justinianus, Danişmentoğulları ve Alaeddin Keykubat tarafından tamir ettirildiği bilinen kalenin ve duvarlarının tamamen yıkılması sonucu ortada izi kalmamıştır.

KALE CAMİİ: III. Sultan Murad'ın vezirlerinden Mahmut Paşa tarafından 1580 yılında yaptırılmıştır. Güzel bir mimarisi vardır.

KURŞUNLU HAMAM: 1576 yılında yaptırıldığı bilinmektedir. Osmanlı hamam mimarisinin tipik bir örneğini teşkil etmektedir.

MEYDAN CAMİİ: Kanunî Sultan Süleyman'ın vezirlerinden Koca Hasan Paşa tarafından 1562 yılında yaptırılmıştır. Dikdörtgen plan üzerine bina olunan camiin kubbesi yoktur; çatı, kalın dört köşe sütunlar üzerine oturtulmuştur.

MUZAFFER BÜRUCERDİ TÜRBESİ: Büruciye Medresesi içindedir. Kubbesiyle birlikte taştan yapılmıştır. Selçuklu kümbet mimarisinin en güzel eserlerinden biridir. İçinde biri Hibetullah Bürucerdoğlu Muzaffer'e aid olmak üzere iki sanduka bulunmaktadır.

ŞEYH ÇOBAN TÜRBESİ: Taştan yapılma bir bina olup üzeri kiremit örtülüdür. 1370 yılında inşa edilmiş olup yanında bir de çeşme vardır.

ŞİFAİYE: Büyük Selçuklu Sultanı İzzeddin Keykavus tarafından 1217 yılında yaptırılmıştır. En eski ve en ünlü şifahanelerden biri olup yanında ayrıca bir hamam, bir cami, bir de medrese bulunmaktadır. Selçuklu mimarisinin en güzel eserlerinden biri olup yontma taştan yapılmıştır. İçi, sırlı tuğla ve çini kaplıdır. İçinde ayrıca Sultan İzzeddin Keykavus'un türbesi de bulunmaktadır. Son Selçuk hükümdarı II. Sultan Mesut istisna edilirse, Sultan İzzeddin Keykavus, Konya dışında gömülü, ünlü tek Selçuklu Sultanı'dır. Şifaiye, dünyanın en eski sağlık müesseselerinden biridir. Günümüze sağlam bir biçimde ulaşmıştır.

ULU CAMİ: XII. yüzyıl yapısı olup minaresi XIV. yüzyılda yapılmıştır. Tuğla örme minarenin orta yerinde süslü kûfî yazısıyla işlenmiş pek güzel bir kemer bulunmaktadır.

YENİ CAMİ: Sivas eşrafından Selim Ağa'nın eşi Alime Hatun tarafından yaptırılmıştır. XVIII. yüzyıl yapısı güzel bir camidir.

Sivas il merkezi dışında bulunan tarih zenginlikleri şunlardır:

DİVRİĞİ

Hititliler zamanından beri yerleşme merkezidir. En şaşaalı devrini Bizans döneminde yaşadığı bilinir. O çağdaki adı Tefrike'dir. 1180 yılında Mengüçoğlu Şahenşah tarafından yaptırılan Hisar Camii, Mengüçoğulları tarafından XIII. yüzyılda inşa ettirilen kale, 1191 yılında yapılmış Kemaleddin Türbesi ile 1166 yılında Emir Seyfeddin Şahin Şah binSüleymantarafından yaptırılmış Sitte Melik Türbesi gibi tarih zenginlikleri vardır. İlçe merkezinin en büyük tarih zenginliğini Ulu Cami teşkil etmektedir. Selçuk mimarisi ve süsleme sanatının şaheserleri arasında yer alan bu cami 1298 yılında Ahmet Şah tarafından yaptırılmıştır. Mimarının Ahlatlı Hürrem-Şah olduğu bilinir. Hem hastane, hem de tıp medresesi olarak faaliyet gösteren Darüşşifa kısmı Ahmet Şah'ın eşi tarafından inşa ettirilmiştir. Ulu Camii'nin 1240 tarihini taşıyan abonoz ağacından yapılma minberi ile mihrabı birer şaheser niteliğini taşımaktadır. Camiin üç kapısından biri olan Taçkapı da Türk taş işçiliğinin şaheserleri arasında yer almaktadır.

Merkezden sağ yana 94 cm eğik olan Ulucami...

SİVAS 2713 — 2714
Gemerek 55 — 56 — 57

Yurt içi ve yurt dışı bankacılık işlemlerinizde
Türkiye Garanti Bankası

SİVAS BARI YAVAŞ BAŞLAR SONRA HIZLANIR...

Sivas'ın ünlü el dokuması renkli çorapları...

SIVAS ülkemizin en zengin folklorik ürünlerine sahip bir ilimizdir. Yöre baştan başa âdeta, halaylar, türküler, destanlar, maniler ve âşıklar diyarıdır. Türk halk edebiyatına geçmiş ozanların pek çoğu Sıvaslıdır. Selçukluların bir kültür merkezi olmuştur. Yöre bir kültür hazinesi niteliğindedir.

Yörede yetişen halk ozanları yaşadığı çağlar içinde en doğru Türkçe ile duygularını dile getirmişlerdir. Paha biçilmez eserler dillerden sazların tellerine dökülmüştür. Hasret, gurbet, sevgi ve acı, bir başka ruh ve bir başka anlam kazanmıştır.

Şemsettin Sivasi, Şeyhi, Nuri Sivasi, Suzi, Recep Kâmil, Hasan Rıfat, Şeyh Halit, Sıtkı Efendi, Meftuni, Hayri Lütfullah, Atıf, Fazlullah Moral, Mur Ali Baba, Abdülkadir Gulami, Ahmet Hamdi, Numan Sabit, Kazancızade Emin Edif Efendi, Hüseyin Hüsnü, Pir Sultan Abdal, Kul Mehmet, Er Mustafa, Ruhsati, Serdari, Kemter, Aşık Veli, Feryadi, Kul Himmet, Min Hacı, Fahri, Talibi, Mesleki, Kusuri, Kul Himmet Üsdadım, Meftuni, Rindi, Derdiment, Aşık Veysel Sıvas'ın yetiştirdiği ünlü ozanlar olarak ün salmıştır.

Daima güzele, iyiye ve insan sevgisine yönelen güçlü şairin "Toprak" adlı dizesi ilginçtir:

"Dost dost diye nicesine sarıldım,
Benim sadık yarim kara topraktır.
Beyhude dolandım, boşa yoruldum,
Benim sadık yarim kara topraktır.

Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi,
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi,
Kazma ile döğmeyince kız verdi,
Benim sadık yarim kara topraktır.

İşkence yaptıkça bana gülerdi,
Bunda yalan yoktur, herkes te gördü,
Bir çekirdek verdim, dört bostan verdi,
Benim sadık yarim kara topraktır.

Nice güzellere bağlandım kaldım,
Ne bir vefa gördüm, ne fada buldum,
Her türlü isteğim topraktan aldım,
Benim sadık yarim kara topraktır.
Karnın yardım kazmayınan belinen,
Yüzüm yırttım tırnağınan belinen,
Yine beni karşıladı gülinen,
Benim sadık yarim kara topraktır."

Sıvas'ın yetiştirdiği ünlü halk ozanlarından biri de Ali İzzet Özkan'dır.

"Mühür gözlüm seni elden Sakınırım, kıskanırım;
Uçan kuştan, esen yelden, Sakınırım, kıskanırım."
diyen ozan, düşüncelerini oldukça yalın bir dille iletmektedir.

Sıvas yöresinde yetişen şairler sıralanamayacak kadar çoktur. Şah, Turna, Sefil Selimi., Kemal, Ali Kul Aptal, Mustafa Feryadi Çağıran, Emsali, Ali Ağa, Ali Ertekin, Zahiri, Seyit Türk, San'ati, Cehdi Kut gibi âşıklar, yörenin değerli sanatçıları olarak belirlenmektedir.

Muzaffer Sarısözen'in Türk Halk Müziği'ne yaptığı hizmetler unutulamayacak düzeldedir. Türk Halk Müziği'ne bir yeni düzen getiren, derlemeler yapan ve bir anlamda kişilik kazandıran Sarısözen'in yayınlanmış pekçok kitabı vardır. Muzaffer Sarısözen'in Anadolu'dan derlediği onbinlerce türkünün bugün bile radyolarımızdan duyurulamamış olması oldukça ilginçtir.

OYUNLAR

Sıvas Lisesi folklor kolu öğrencilerinin oyunları ve giysileri konusundaki çalışmaları şöyle:

Yerli halkın oyunları önceleri ağır başlar. Sonraları hızlanır. Bunlar "Bar" türündeki oyunlardır. Bu oyunlarda sekme, omuz silkme, kırıtma yoktur. Ağır başlı ve durgundur. Kadın erkek ayrı ayrı oynarlar.

Türkmen oyunlarına gelince Torosların, güneyin havasını yansıtırlar. Yaylada sekerek yürümeler, erkek kadın coşkuyla elele tutuşarak vücut sallamalar, titremeler kıvrak ve coşkuludur.

Sıvas Türkmenlerinin "Samah" türünde oyunları bu Türkmenler arasında vardır. Sıvas'ın yerli halkının kaç-göç olmasına karşın bu Türkmenler arasında böyle bir şey yoktur. Bu oyunları kadın-erkek birlikte oynarlar.

"Çökelek", "Arnavut", "ters bico", "yanlama", "iş halayı", "ağırlama", "Abdurrahman", "hoş bilezik", "hanım esme", "koca saraltı tarla" yörenin en sevilen oyunları arasında yer almaktadır.

Çökelek oyununun öyküsü:

Bu oyunun bir diğer adı "çökelik"tir. En belirgin özelliği "Samah" türünde oluşudur. Türkmen oyunudur. Sıvas'ın 25 kilometre uzaklıkta olan Karaçayır köyünden derlenmiştir. Bu oyunu kız ve erkek birlikte oynayabilir.

Zöhre köyün çok güzel bir gelinidir. Fakat bu güzelliğinin yanında kaynanası çok zalimdir. Birgün Zöhre gelinle birlikte kaynanası tandırın başında peynir yaparak kayınvalide birden yerinden kalkar ve tanıdığın âcil bir işine koşar. Peynirin yapılması görevini de Zöhre geline bırakır. Ancak sütün cürümesi ile peynir çökeleke dönüşür. Kaynanasından korkan gelin, başlar tandır başında peynir kazanının etrafında dua etmeye. Dışarı çıkar, içeri girer, kaynananın gelişini gözler. Başlar söylenmeye "Çökelik, ben sana yandım, çökelik ille de yandım çökelik" sözlerini söyleyip kazan etrafında döner.

Oyun bir daire şeklinde oynanır, içeri girmeler, çıkmalar, el vuruşlar oyunun başlıca özelliklerindendir.

GİYSİLER

Kadın giyimi: Kadın üç grupta toplanmaktadır: Bunlar, "Üç etek", "bindallı", "döğmeler."

Üç etekler genellikle simle karışık olarak dokunan, sevai denilen kumaşlardan yapılmakla beraber, ipekli ve pamuklu kumaşlardan da olmaktadır. İsminden anlaşılacağı üzere üç etek, arka tek, ön iki parçalı olmak üzere üç peşli (eteğe Sivas yöresinde peş adı verilmektedir) bir giysidir. Üç eteğin altına geniş ve uzun bir şalvar giyilmektedir.

Bindallılar: Çoğunlukla kadife ve atlas üzerine sim işlemeli giysilerdir. Omuzdan topuğa kadar uzanır. Kollar yırtmaçlı veya yırtmaçsız, oldukça geniş ve sarkıktır. Çok çeşitli modelleri olup üzerine değişik motifler işlenmiş bu giysilerin altında uzun şalvar yoktur.

Dövmeler: Değişik modellerden, ipek üzerine serpilmiş sim motifli kumaşlardan yapılan giysilerdir. Ekseriya kenarları dantellerle süslüdür. Dövmeler'de bindallılar gibi omuzdan topuğa kadar uzanırlar.

Şalvarlar: Geniş, uzun ipekli atlas veya diğer kumaşlardan yapılır. Üzerinde işleme yoktur.

Önlükler: Kadife, atlas ve düz kumaşlardan yapılır. Üzerinde sim işlemeli motifler bulunur. Köy önlükleri tezgâhlarda dokunan kırmızı veya siyah yün kumaşlardan yapılır. Üzerinde nakışlar bulunur.

Belde gümüş kemer bulunur. Kemerlerin değişik modelleri vardır.

Ayakta yemeni veya kundura bulunur. Çoraplar düz veya nakışlı olup yünden yapılmıştır.

Erkek giyimi: Başta kırmızı bir fes bulunur. Fesin üzerinde kıvrılmış poşuveya hindi bulunur. (Başa örtülen bir çeşit yazma) Sırta ince ipekten ya da beyaz ketenden yapılmış yakası kapalı, omuzdan açılan işlik bulunur. İşliğin üzerine önü sıkmalı kazeki (Kollu veya kolsuz yelek) giyilir. Bele şal bağlanır. Köstek şalın üstüne sarkık biçimde tutturulmuştur. Bacakta yerli dokuma yünden veya şayak denilen kumaştan yapılmış arka kısmı geniş ve kalcadan büzgülü şalvar vardır. Buna yörede "Zıvga" adı verilmektedir. Yaşlı erkeklerde beldeki şalın yerine sahretlik bağlanır. Sahretlik, meşinden yapılmış iki üç katlı bir çeşit kuşağa benzeyen bir giyim eşyasıdır. Alt kenarı dikilmiştir. Üst kenar dikili değildir.

Sivas Belediyesi Folklor Ekibi...

GELENEK, GÖRENEK

Sivas yöresinde "İmece" geleneği günümüzde de devam etmektedir Bazı işler el ele verilerek yapılmıştır. Dostluğun, yardım severliğin en güzel örneği bu imecelerle ortaya konur. Bulgur Anadolu'da olduğu gibi Sivas'ta da önemli bir halk mutfağı ürünüdür. Her evde çuvallarla bulgur olur. El değirmenlerinde çekilerek elde edilen bulgur ilginç bir imece ile elde edilir.

Bulgur çektirecek ev sahibi, genç kız veya erkeklerin bulunduğu evleri bulgur çekmeye davet eder. Bulgur genellikle geceleri çekilir. Ya tamamen kızlar, veya tamamen erkekler tarafından çekilir. Gençler bulgur çekme taşının etrafına üçer beşer kişilik gruplar halinde otururlar. Her taşın bir idarecisi vardır. Bulgur avuçlarla alınır değirmenin boğazına dökülür. Bir taraftan eller değirmen taşını çevirerek bulgurun çekilmesini sağlarlar.

ATASÖZLERİ

– El yumruğunu bilmeyen kendi yumruğunu büyük sanır.
– Elde yiyen yolda acıkır.
– Her derenin başını bir belen keser.
– Gölgesi ağır. (Sakin görünüşlü, ama ağır)
– Evini tavuk eşiyor, çalımı dağdan aşıyor.
– Eşek elin, heybe emanet, yükle yükleyebildiğin kadar.
– Emsali ili uçmayan kuşun sesi havadan gelir.

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"

İç Anadolu bölgesinde daima büyük uygarlıklara sahne olmuş bu ilimiz, Cumhuriyetimizin kuruluşunu sağlayan İstiklâl Savaşı'nın ilk devrelerinde de şerefli ve tarihi bir yer almıştır.

Yörede madencilik, tahıl ve hayvancılık ekonomik açıdan geniş bir yer tutmaktadır. Halıcılık başta olmak üzere, çeşitli el sanatları halkın başlıca uğraşları arasındadır.

Türk Ticaret Bankası 1969 yılından beri Sivaslılara etkin bir şekilde hizmet sunmanın mutluluğunu duymaktadır.

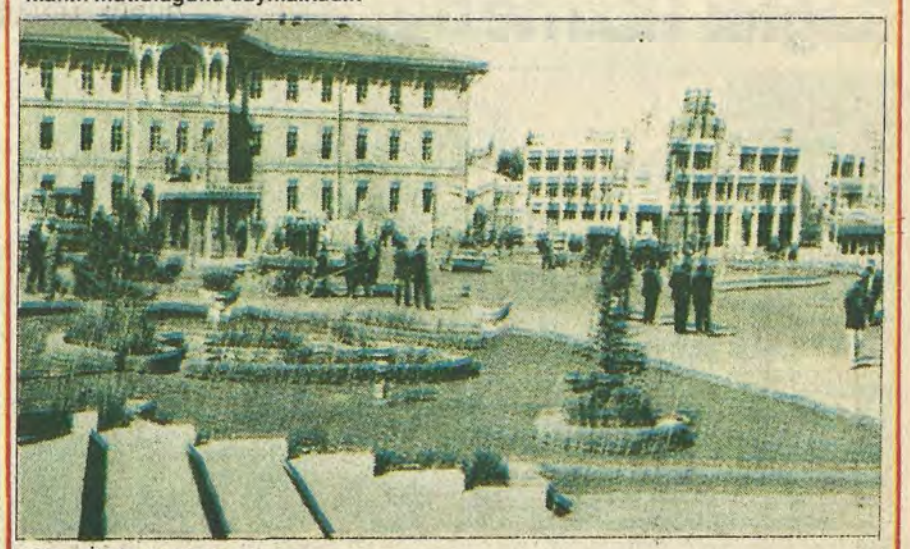

Sivas İl Merkez Şubesi
Sivas

Sivas İli Şubeleri
Divriği, Şuşehri, Şarkışla

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"

Tarım ve hayvancılık gelişmiştir...

SANAYİİ bakımından geri kalmış bir bölge olan Sivas'ın, bu eksikliği de giderildiğinde, hem işsizlik önlenmiş olacak, hem de ilin gelişmiş bölgeler arasına girmesi sağlanabilecektir. Halen, demiryolu fabrikaları, Çimento Fabrikası, Süt Fabrikası, Beton Travers Fabrikası, Demir-Çelik Madenleri Müessesesi ve Linyit İşletmeleri Müessesesi bulunan Sivas'ta, devlet eliyle, bu tesislerde ancak yaklaşık olarak 8 bin kişiye iş imkânı sağlanmıştır.

Ekonomisi, tarım ve hayvancılık yönünden gelişmiş olan Sivas'ın kaderinin, daha önce yapılacağı açıklanan ve istimlakı da yapılmış olan 4. Demir-Çelik Tesisleri'ne bağlı olduğu veya böyle bir yatırımla bu eksiğin doldurulabileceği artık bilinmektedir.

İldeki özel teşebbüs tesisleri ise, yem, un, irmik makarna, ağır iş makinaları imalâthanesi, gıda ve pazarlama, tuğla, kiremit ve inşaat malzemeleri ile kendir ve alçı üretimine dönüktür. Sivas'ta halen, faaliyette olan özel sektör tesisleri, Yem Fabrikası, Modern Un Fabrikası, Kaldırma Üniteleri Fabrikası, Gıda Endüstrisi, Tuğla ve Kiremit fabrikaları, ve kendir ile alçı tesislerinden oluşmaktadır.

Resmî rakamlara göre 35 bin işsizin bulunduğu Sivas'ta, gayrisafi millî hasılanın ise yılda 3.5 milyar lirayı geçtiği açıklanmaktadır. Kişi başına düşen gelir oranı çok düşük olan kentte, küçük sanayi son yıllarda büyük gelişme göstermiştir.

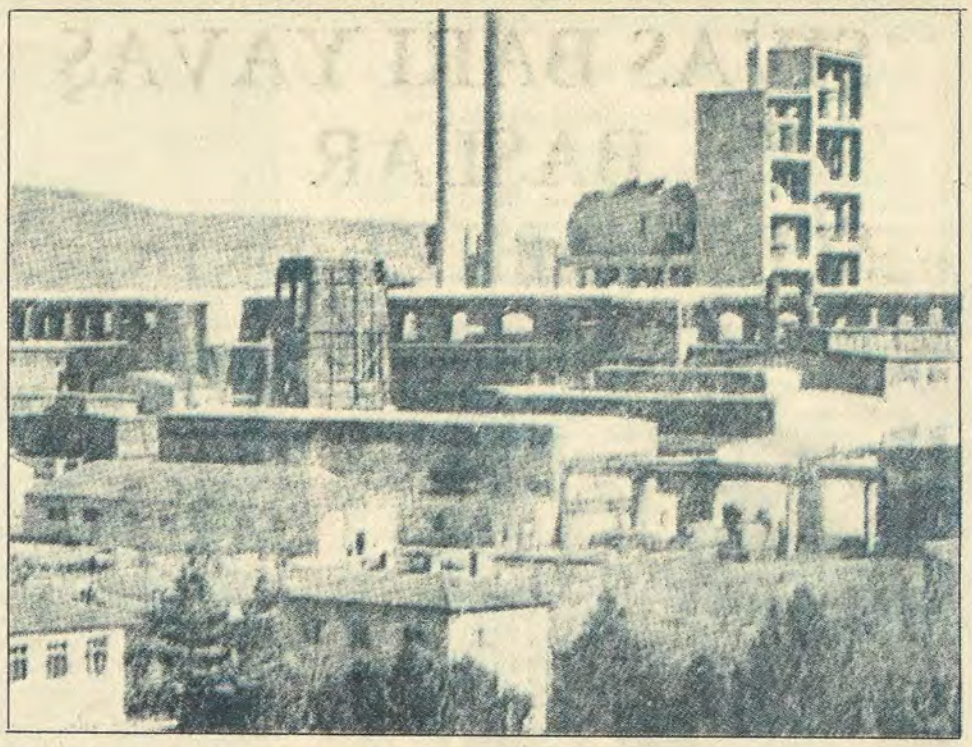

Sivas Çimento Fabrikası...

Kilimcilik Sivas ekonomisinde önemli yer tutar...

TARIM

Toprak bakımından, Konya ve Ankara'dan sonra Türkiye'nin üçüncü büyük ili olan Sivas'ta tarıma elverişli olmayan 1 milyon 219.530 hektar arazi bulunmakta, bu da genel alanın %42.8'ini oluşturmaktadır. Sivas'ta, sulanabilen arazi miktarı ise %3'dür, bu da 83.927 hektar alanı kapsamaktadır. 3.294 hektar bağ ve bahçe, 73.096 hektar göl ve bataklığın bulunduğu ilde orman alanı 17 bin hektar dolayındadır.

Kuru ziraat yapılan arazi miktarı ise 1 milyon 104.568 hektardır. Yıllık hububat rekoltesi 465 bin ton olan Sivas'ta her yıl ortalama olarak 300 bin hektar alana buğday, 52 bin hektara arpa, 30 bin hektara çavdar ve 3 bin hektara da yulaf ekilmektedir. Dönüm başına alınan ürün ise 110 kg. dolayındadır. Halkın %62'si tarımla uğraşmaktadır.

HAYVANCILIK

İl ekonomisinde önemli bir yeri tutan hayvancılıkla, halkın tarım kesiminde bulunan bölümünün %38'i ikinci bir işkolu olarak uğraş göstermektedir. 3 milyon baş hayvan varlığı ile Türkiye'nin ikinci vilayeti durumundaki Sivas'ın, hayvancılıktan geliri yıllık 100 milyon lira civarındadır. Yapılan bir istatistiğe göre, Sivas'ta 500 bin sığır, 26.900 manda, 1 milyon 410 bin 820 koyun, 303 bin keçi, 19 bin 720 at ve 571 bin 450 kanatlı hayvan bulunmaktadır.

ORMANCILIK

İç Anadolu'nun bütün iklim özeliklerini taşıyan Sivas'ta, 2.488 bin 800 hektarlık alandan sadece %8'i ormanlık bölgedir. Ormancılığın son yıllardaki gelişmesine sahne olan bu kentimizde ormancılık, Türkiye ortalamasının yarısının bile altındadır. İç Anadolu'da, Ankara, Eskişehir, Kayseri, Konya'dan sonra 5. ormanlık bölge olan Sivas'ta orman köyleri sayısı toplamı 434'dür. İldeki ormanlık alanın büyük bölümü (71.386 hektar) Koyulhisar'da, diğer kesimi ise, merkez ilçe ile Suşehri ve Yıldızeli yörelerindedir.

MADENCİLİK

Maden bakımından çok zengin olan Sivas, demir madeninin Türkiye'de en çok bulunan ilidir. Bugün ilde üretilen medenlerin başında, demir, kömür ve krom gelmektedir. Özellikle ilde işletilmekte bulunan demir madenleri, gerek Türk ekonomisi ve gerekse Türk Demir ve Çelik sanayii yönünden ön planda bir değer taşımaktadır. Bu sebeple 4. Demir-Çelik tesislerinin Sivas'ta kurulmasının isabet olacağı görüşleri savunulmaktadır. İlde elde edilen madenler şunlardır.

Demir (yıllık 1.250 bin ton), kömür (yıllık 175 bin ton), krom 90 bin ton), kurşun (35 bin ton), amyant (23 bin ton), nikel (55 bin ton), balit (40 bin ton), filorit (10 bin ton), mermer molozu (35 bin ton), stransiyim (25 bin ton).

Sağlık Hizmetleri

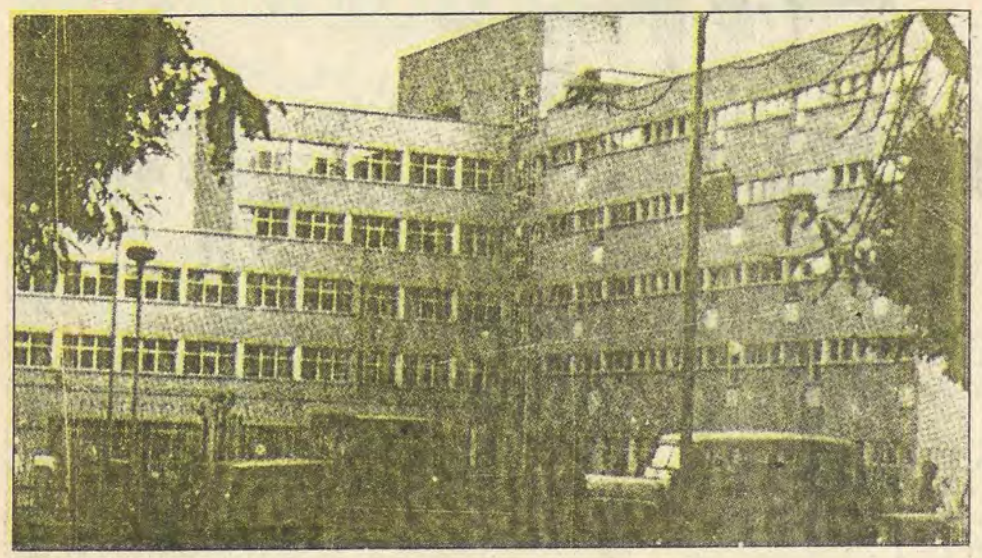

SSK Sigorta Hastanesi...

Sivas geniş yüzölçümü nedeniyle sağlık hizmetlerinin etkin olarak yaygınlaşmadığı bir ilimizdir. Genellikle şehir ve ilçe merkezlerinde sağlık sorunu bulunmamaktadır. Köylerde ise 67 sağlık ocağı bulunmakta ve bu ocaklar yetersiz personeline rağmen, 1280 köyde hizmet vermektedir.

İl merkezinde 400 yataklı Devlet Hastanesi, 130 yataklı Devlet Demiryolları Hastanesi, 200 yataklı Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesi, 100 yataklı Göğüs Hastalıkları Hastanesi, 80 yataklı Doğumevi Hastanesi, 350 yataklı Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, 200 yataklı Askerî Hastane bulunmaktadır.

İlçelerde ise, Suşehri'nde 80, Kangal'da 50, Yıldızeli ve Şarkışla'da 30'ar yatak kapasiteli devlet hastaneleri mevcuttur.

Toplam 92 doktorun görev yaptığı Sivas'ta 10.683 kişiye bir doktor düşmektedir. Sağlık sorunu genellikle ilçelerde büyüktür.

Gezilecek yerler

GÖKMEDRESE: 1271 yılında yapılmış bir Selçuklu eseridir. Eserin ön yüzü ince geometrik oymalarla yaprak, çiçek gibi bitki şekilleri yanı sıra hayvan başları şeklindeki panolarla süslenmiştir. İnsan eliyle yapılabilecek bütün süs çeşitleri, büyük bir ustalıkla işlenmiştir. Taş oymacılığının en büyük örneği olan, kapı kısmına bakanlar, kendilerini büyülenmiş hissederler. Minarelere işlenmiş ve odaları süsleyen çeşitli renkteki çiniler esere ölümsüz bir güzellik vermektedir.

SICAK ÇERMİK: Sivas Ankara asfaltının 31. kilometresinde yer alır. 42 derece sıcak suyu, tıbbî değerlendirme sonunda, dış tatbikte ağrı giderici, içme olarak kullanıldığında, karaciğer, safra kesesi, mide ve barsak hastalıklarında olumlu etkiler gösterdiği anlaşılmıştır. Otel, motel, lokanta, elektrik, PTT, yüzme havuzları ve özel banyolar vardır.

SOĞUK ÇERMİK: Sivas'ın 17 kilometre kuzeydoğusunda yer alan soğuk çermik, suyunun bol ve şifalı olması nedeniyle ün yapmıştır. Suyun sıcaklığı 28 derecedir. Aynı zamanda bir mesire yeri olarak yöre halkı tarafından değerlendirilmektedir.

KANGAL BALIKLI KAPLICA: Su bolluğu ve tedavi edici özelliklerinden dolayı ünü süratle, yurt düzeyine yayınlamıştır. Kangal ilçesinin kuzeydoğusunda bulunan Kavak Deresi vadisindedir. İl merkezine uzaklığı 89, ilçe merkezine ise, 10 kilometredir. Suyunun sıcaklığı 39.5 dereceye kadar yükselen ve bu sıcaklığı kış mevsiminde de muhafaza eden balıklı kaplıca havuzlarında binlerce, cinsi henüz saptanamayan küçük balık bulunmaktadır. En büyüğü 10 cm. kadar olan balıkları halk kutsal olarak tanımaktadır. Balıklar havuza girenlerin vücutlarındaki yara kabuklarını ve sivilce başlarını koparırlar. Bu süretle açılan yaralarda, kaplıca suyu etkisini göstererek, bu yaraların iyileşmesini sağlar. Balıklar kaplıcanın sembolüdür. Kaplıcanın ismi de, içindeki balıklardan gelmektedir. Bu kaplıcanın bir eşinin sadece İsviçre'de bulunduğu son zamanlarda ortaya çıkmıştır.

TÖDÜRGE GÖLÜ: Zara ilçesine 16 kilometre mesafede ve devlet yolundan 1.5 kilometre içeride bulunan Tödürge Gölü'nün kıyısında plaj tesisleri ile birlikte, kurulan gazino bu bölgenin en şirin bir turistik yeridir. 17 cins ayrı balığı ile şöhret kazanmıştır.

HAFİK GÖLÜ: Hafik ilçesine bağlı devlet şoşesine iki kilometre mesafededir. Göl kıyısında plaj tesisleri ve gazinosu vardır. Yörenin büyük ilgisini çeken gölde, motor ve kayık gezileri yapılması mümkündür

GÜRÜN GÖKPINAR GÖLÜ: İlin tabii güzelliği ve alabalığı ile tanınmış turistik bölgelerindendir. İl merkezine 147, ilçe merkezine sekiz km. uzaklıktadır. Her iki merkeze stabilize yol ile bağlıdır.

25-30 metre derinlikteki gölün özelliklerinden birisi de, günün çeşitli saatlerinde değişen, ayrı ayrı renk güzellikleridir. Göl kenarında motel, otel ve gazino vardır. Motor ve kayıkla gezinti yapılabilen gölde, yeni yapılan tesislerle, alabalık üretimine başlanmış bulunmaktadır.

Nerelerde kalınır

KÖŞK OTELİ: 88 yatak kapasiteli olup, şehir merkezinde, banyolu ve lokantalıdır.

SULTAN OTELİ: 88 yatak kapasiteli olup, kaloriferli, duşludur.

BELEDİYE OTELİ: Atatürk Caddesi'ndeki bu otel, son derece modern, kaloriferli, banyolu ve lokantalıdır. 11 13 ve 18 43 telefon numaralıdır.

OTEL MADIMAK: Yörenin kendine özgü yemeklerinden ismini alan Madımak Oteli, Eski Belediye Sokak'tadır. 102 yatak kapasiteli turistik bu otelde, kaloriferli ve banyoludur.

BELGİN HOTEL: 42 yataklı, yeni bu otel, şehir merkezindedir. Banyolu ve kaloriferlidir.

SELÇUK OTELİ: Şehrin merkezindeki bir başka turistik konaklama tesisi olan buotel de, kaloriferli ve banyolu olup, 85 yatak kapasitelidir.

Huzurlu Yaşayın

Bu yıl mahsul bolca bin bereketli olsun paranız İş Bankası'nda gönlünüz huzur dolsun.

Tasarruflarınızı, paranızın ve istikbalinizin emniyeti olan Türkiye İş Bankası'nda değerlendirin, huzurlu yaşayın!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

CEBAJANS

Sivas'tan yetişen en ünlü sporcu, Dünya, olimpiyat, Avrupa ve Balkan şampiyonu güreşçi Ahmet Ayık'tır...

Sivassporlu futbolcular...

SİVAS gibi Selçuklu çağından bu yana Anadolu'nun en önemli kültür merkezlerinden biri olma hüviyetini korumuş bir bölgede kültürfiziğe dayanan sporun da pek eski bir tarihinin bulunması doğaldır. Sivas gibi geleneklerine bağlı bir toplumun yaşadığı bölgede Türk'ün geleneksel sporları olan ata binme, cirit oynama ve güreş de ön planda yer almış ve bu yerini yüzyıllarca korumasını bilmiştir.

1938 yılında Vali Akif İyidoğan sporu da kültür faaliyetleri içerisine katmıştır. Bu dönemde Nusret Çubukçu'nun çabaları ile sportif çalışmalar artış göstermiş, güreş, atletizm, bisiklet, kayak, yüzme, futbol, atıcılık ve cirit atma dallarında kulüpler kurulmaya başlanmıştır.

Ahmet Ayık

ÜNLÜ GÜREŞÇİLER

Sivas, tarih boyunca büyük pehlivanlar yetiştiren bir bölge olmuştur. Yağh ve karakucak güreşlerde minder güreşine kadar bu böyle olmuştur. 1800'lü yıllardan günümüze Sivas'ın yetiştirdiği ünlü karakucak pehlivanları arasında şu isimleri sıralayabiliriz: Sicim Celâl, Sicimoğlu Halil, Sicim'in torunu Veli, Porsuklu Abdullah, Kabakçı Mustafa, Kargınlı Çakır, Horhunlu Civelek Yusuf, Yücebacalı Yavri, Salavatlı İsmail, Kemerizli Karamısto, Kıldırlı Hüseyin, Kıldırlı Mustafa, Yıldızelli Koca Hüseyin, Kümbetli Osman, Agilli Hacı Ahmet, Agilli Osman, Karaçayırlı Göğüş Mehmet, Menteşeli Kadir, Kilhıdıklı Kel Hecim Başıbüyüklü Abubekir, Tuzlagöllü İbrahim, Bireputlu Turhan, Bahçecikli Ceri Recep, Adıslı Ömer, Kakikli Koca Bekir, Kalınlı Mustafa.

Minder güreşinde de, Sivas, Türk sporunun gurur anıtları olmuş nice ünlü güreşçi çıkarmıştır. Olimpiyat oyunları tarihinde Türk bayrağını ilk kez şampiyonluk direğine çektiren Yaşar Erkan ile Türk güreşinde şampiyonluklar kazanmış dünya, olimpiyat, Avrupa, Balkan şampiyonu olan Ahmet Ayık bunların başında yer almaktadır. Mustafa Çakmak, Ali Özdemir, Nurettin Karagöz, Sefer Baygın, Ali Rıza Durmuş, Servet Aydemir, Fikri Karakuş, Ali Kazan, İbrahim Önder, Mehmet Gocur, Sefer Baygın, Hüsamettin Kaban, Servet Aydemir, Ruşen Özen, Mehmet Demir, İbrahim Alıncak, Salih Günay, Sivas'ın millî forma hediye ettiği diğer ünlü ve şampiyon güreşcilerimiz arasındadır.

Mustafa Çakmak

MODERN SPORLAR

Sivas'ta modern sporlar, halkevlerinin kurulmasıyla başlamış ve buradan yayılmıştır. Bu dönemde Halkevi Asbaşkanı bulunan Nusret Çubukçu'nun da Sivas sporunun yerleşip kökleşmesinde pek önemli katkıları olmuştur. Bu dönemi, (1938-40) izleyen yıllarda Sivas Lisesi'ne bedeneğitimi öğretmeni olarak gelen Muzaffer Tunçalp (Ateş)'ın da Sivas'ta sporun gelişmesine pek büyük katkıları ve unutulmaz hizmetleri olmuştur.

1942 yıllarında başlayan yüzme, atletizm, kayak ve izcilik faaliyetinde , bedeneğitimi öğretmeni Muzaffer Tunçalp'in gayretli çalışmaları ile artmıştır. Özel idareden, Beden Terbiyesi bölge teşkilâtına devredilen 4 Eylül Stadyumu, Vali Akif İyidoğan ile Naci Kıcıman zamanında kurulmuştur. Düzenli çalışma 1952'de Cihat Demirören ile başlamıştır. Kâmil İşhanı'nda ilk büro kurulmuş, ajanlık, tertip komiteleri, hakem, antrenör kursları faaliyete geçmiştir.

KAYAK

Sivas'ın kışlarının çok sert olması, bu bölgede kayak faaliyetinin doğmasına sebep olmuştur. İklim şartlarının doğurduğu bir ihtiyaç olan kızaktan modern kayak sporuna geçişte başrol yine Muzaffer Tunçalp'in olmuştur.

1940'lı yılların başında Sivas Cer Atölyesi'nde yaptırılan 1700 çift kayağın 1000 çifti Kayak Federasyonu'na verilirken, 700 çifti Sivas'ta alıkonulmuş ve böylece bölgede ciddî kayak çalışmaları yolunda ilk adım atılmıştır. Sivas'ta başlayan bu faaliyet kısa zamanda semeresini vermiş ve Sivas, Türk kayak sporunda önemli bölgelerden biri olmuştur. Bu arada, Türk Millî kayak takımlarına yine bu bölgeden yetişen birçok kayakçı katılmıştır. Bunların başında, gelmiş geçmiş en ünlü kayakçılardan biri olan Kerami Sakarya gelmektedir. Ahmet Giray, Yaşar Kanatlı, Tevfik Alaftar, Necdet Gürler, Raşit Atak, Çetin Pulak, yine bu bölgeden yetişen diğer ünlü ve millî kayakçılar arasındadır.

Sivas, sporun hemen her dalında millî takımlarımıza birçok eleman vermiştir. Bunlar arasında atletizmde Osman Özçoban, Mustafa Eldem, Yüksel Koçak, Sabri Emil, İbrahim Erşan, Sadık Aybora, Yüksel Temir, Hikmet Sevilmiş, Turgut Korkmaz, bayanlarda Aydan Kaluç ile Nuray Alkan ve son yıllarda Türk atletizminin en büyük gururlarından biri olan Veli Ballı, boksta Hüseyin Yıldırım, Orhan Çetinkol, Mehmet Yıldırım, Muammer Yılmaz, Bahattin Özler, Bekir Kuşçu, futbolda Ahmet Tuna Kozan, Köksal Mesçi bunların arasında ilk akla gelen isimlerdir.

Türk basketbolunun ünlü ismi Hüseyin Alp de Sivaslıdır.

Sivas'tan yetişen diğer ünlü sporcular arasında şu isimleri görmekteyiz:

HALTER: Harun Akkaya (Balkan şampiyonu), Orhan Boltürk (Türkiye rekortmeni) Hüseyin Akkaya (Gençler Türkiye rekortmeni), Cahit Günten (Gençler Türkiye rekortmeni).

Halen Sivas sporunu büyük katkılarıyla yaşatan spor kulüpleri şunlardır:

ABDÜLVAHABİ GAZİ GENÇLİK KULÜBÜ: (1966- mavi-beyaz), AVCILIK—ATICILIK KULÜBÜ (1955- gri-bordo), ÇAYSPOR (1966- kırmızı-siyah), DEMİRSPOR (1940, mavi-lâcivert), 4 EYLÜL BELEDİYE GENÇLİK KULÜBÜ (1948, kırmızı- mavi), DİKİM-İŞ GÜREŞ İHTİSAS KULÜBÜ (1968 - kırmızı-beyaz), DİVRİĞİ GENÇLİK (1956, siyah-kırmızı) ŞARKIŞLA GENÇLİK KULÜBÜ (1962, sarı-kırmızı), SÜMERSPOR (1946, lâcivert-gri), SELÇUKSPOR (1966, sarı-lâcivert), SUŞEHRİ GENÇLİK KULÜBÜ (1956, yeşil-sarı), YÜCEYURT (1966, yeşil-sarı), ZARA GENÇLİK KULÜBÜ (1955, kırmızı-lâcivert), KANGAL GENÇLİK KULÜBÜ (1966, siyah-beyaz), VOLKANSPOR (yeşil-siyah), TUNASPOR (lâcivert-beyaz) BEZİRCİ GENÇLİK KULÜBÜ (mor-beyaz), YILDIZELİ GENÇLİK KULÜBÜ (1961- sarı-lâcivert).

Sivas ilinin adını taşıyacak bir kulübün kurulması yolunda çalışmalar 1950 yılında başlamış ve SİVASSPOR GENÇLİK KULÜBÜ 27 Temmuz 1950 günü resmen kurulmuştur. Bu kulüp, 22 Ağustos 1967 günü Sivas'ın iki eski ve köklü spor ocağı olan Yolspor ile Kızılırmak kulüplerinin de katılmalarıyla profesyonel bir futbol takımı kurmuştur. Sivasspor profesyonel futbol takımı, 1967-68 sezonundan bu yana Türkiye 11. Ligi'nde yer almaktadır. Forma renkleri Kırmızı-Beyaz olup arması üzerinde üç yıldız, birleşen üç kulübü simgelemektedir.

BEDEN TERBİYESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Beden Terbiyesi Bölge Müdürü: Şerif Karataş
Adres: Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü, Sivas
Telefon numarası: 2051-2529-3690
Memur ve personel sayısı: 43
Lisanslı sporcu sayısı: 3725 erkek, 25 bayan.

TESİSLER:

4 Eylül Spor Sitesi: 68.250 metrekarelik bir alana sahiptir. Bu alan içerisinde kapasitesi 10 bin kişilik zemini çim olan bir futbol sahası bulunuyor. Aynı saha içeisinde atletizm pisti de mevcuttur. 250 kişilik portatif tribünlü 54x90 ebadında toprak zeminli futbol sahası ve stadyum yan tarafında 40x70 ebadında antrenman sahası bulunuyor.

Spor salonu: 1954 yılında faaliyete geçti. 2600 metrekarelik alan üzerine yerleşmiştir. Bin kişi kapasitelidir.

Yoğunyokuş Kayakevi: 22.850 metrekarelik alana sahip olup, şehir merkezine 13 km. uzaklıkta, eski Kayseri karayolu üzerindedir. İki ayrı binadan oluşmaktadır.

Yapımı süren tesisler: Spor salonunun yapını 4 Eylül Spor Sitesi içerisinde sürüyor. Yapımına 1976 yılında başlanılmış olup, 2500 kişi kapasitelidir. Halen % 75 bölümü tamamlanmıştır. Kapalı yüzme havuzu inşaatı, 4 Eylül Spor Sitesi içinde yapılıyor. 1977 yılında yapımına başlanılan yüzme havuzu 250 kişi kapasiteli olup yedi kulvarlıdır, % 50'si tamamlandı.

Bölgede şu spor dallarında faaliyet gösterilmektedir: Atletizm, basketbol, boks, futbol, güreş, halter, judo, taekwon-do, masatenisi, voleybol.

1934 yılında kurulan Sivasspor Kulübü'nün ilk üyeleri...